АСОЦІАЦІЯ
ЮРИДИЧНИХ КЛІНІК
УКРАЇНИ

РЕЗУЛЬТАТИ МОНІТОРИНГУ

ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ «PRO BONO» НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

Острог 2018

Результати моніторингу юридичної клініки «Pro bono» Національного університету «Острозька академія» / авт.кол. Ломжець Ю., Павлова Ю., Щербатюк Т.; узагальнення Ю.Ломжець. – Острог: Асоціація юридичних клінік України, 2018.– 23 с.

Дати моніторингу: 28-30.05.2018

Моніторингова група (авторський колектив):

- Юлія Ломжець, член правління Асоціації юридичних клінік України, керівниця юридичної клініки Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова;
- Юлія Павлова, директор Юридичної клініки Національного університету «Одеська юридична академія»;
- Тарас Щербатюк, голова ГО «Черкаський правозахисний центр»

Моніторинговий інструмент: Інструмент оцінювання стандартної якості діяльності юридичних клінік України.

Моніторинги юридичних клінік проводяться Асоціацією юридичних клінік України у партнерстві з ВБО “Українська фундація правової допомоги”, за підтримки Міжнародного фонду “Відродження” в рамках реалізації проекту “Розвиток інституційної спроможності Асоціації / мережі юридичних клінік України.”

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЮРИДИЧНУ КЛІНІКУ

Юридична клініка «Pro bono» була створена ще у 2000 році. Майже від початку свого утворення і дотепер клініка займає одну з передових позицій серед юридичних клінік України.

Юридична клініка «Pro bono» (від лат. – «заради добра») – спільний проект Благодійного Фонду «Правничі ініціативи» і Національного університету «Острозька академія».

З 28 вересня 2017 року юридична клініка почала діяти як основний структурний підрозділ університету.

На базі юридичної клініки «Pro bono» Національного університету «Острозька академія» у 2005 році було вперше проведено всеукраїнські змагання з Інтерв'ювання та консультування клієнтів (тепер – консультування клієнтів). Ці змагання є попереднім раундом для участі у міжнародному рівні Змагань з консультування клієнтів ім. Брауна-Мостена. Консультанти юридичної клініки «Pro bono» були неодноразовими переможцями національного раунду та представляли України на міжнародному рівні (Кардіф,Уельс, 2006 р.; Бангалор, Індія, 2008 р.; Лас Вегас, Невада, США, 2009 р.; Маастрихт, Голландія, 2011 р.,Маастрихт, Голландія, 2018 р). Після деякої перерви, Всеукраїнські змагання, які сьогодні мають назву «Національна Олімпіада юридичних клінік України з консультування клієнтів» були відновлені, і з 2015 по 2017 рік регулярно проходили на базі Острозької академії.

Також доволі унікальним є досвід юридичної клініки «Pro bono» щодо співпраці із Всеукраїнською ГО Європейська асоціація студентів права – України (ELSA- Україна). В рамках програми міжнародних обмінів ELSA-Україна – STEP (Students Trainee Exchange Programme) юридична клініка прийняла більше десяти іноземних стажерів з Німеччини, Білорусії, Угорщини, Сполучених Штатів Америки та Чехії.

Міжнародна співпраця не обмежується програмою STEP. Наприклад, у квітні 2017 року керівниця юридичної клініки Марія Цип'ящук взяла участь із доповіддю у XXVII Конференції юридичних клінік Польщі. Окрім того, на початку червня 2017 року відбулася перша частина міжнародного обмінного візиту між юридичними клініками Білорусії (м. Вітебськ) та юридичною клінікою «Pro bono» НУОА.

АНКЕТА ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ ЗА 2017 РІК

Юридична клініка "Probono"
Національного університету "Острозька академія"

Рік заснування юридичної клініки	2000	
Організаційно-правова форма юридичної клініки	структурний підрозділ ВНЗ із штатом	
Контактні дані юридичної клініки: 1) адреса (у т.ч. адреса приймальні) 2) телефон 3) електронна пошта 4) сайт ЮК або сторінки ЮК на сайті ВНЗ, у соцмережах 5) відповідальна особа	вул. Семінарська, 2, м. Острог, Рівненська обл., 35800	
	2. +38 03654 2 20 76, +38 097 703 48 55	
	3. oa.probono@gmail.com	
	4.http://www.oa.edu.ua/ua/studentbody/stud_organizations/probono https://www.facebook.com/legalclinic.probono.nuoa/	
	5. Цип'ящук Марія Богданівна, директор юридичної клініки	
Кількість залучених викладачів (в т.ч. практиків) та студентів	1. Викладачів-кураторів	2
	2. Студентів	32
Показники роботи юридичної клініки у 2016 році	1. Надання правової допомоги:	
	а) надання інформації чи контактів щодо правової допомоги	8
	б) юридичне консультування	11
	в) підготовка правових несудових документів	5
	г) підготовка процесуально-правових документів	-
	д) представництво інтересів в судах та інших органах	-
	2. Правова просвіта:	
	а) публічні виступи (лекції, презентації, зустрічі тощо)	2
	б) інтерактивні заняття (практичне право / streetlaw)	18
	в) медіа правова просвіта (інфо у ЗМІ, фільми тощо)	3
Галузі надання правової допомоги	лише окремі галузі права, а саме: цивільне, земельне, сімейне, спадкове, податкове, житлове, конституційне, право соціального захисту та забезпечення, права людини, адміністративне право	
Ведення обліку консультацій	журнал; паперовий архів; електронний архів	
Викладання спецкурсу юридичної клінічної освіти	курс за вибором студентів "Юридична практика"	
Як співвідноситься робота в юридичній клініці з практикою студентів	зараховується як практика	

МОНІТОРИНГ ЗА НАПРЯМАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

І. ОРГАНІЗАЦІЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ

1. Функціонування юридичної клініки в якості структурного підрозділу ВНЗ.

Юридична клініка діє як основний структурний підрозділ ЗВО відповідно до Рішення Вченої Ради Університету про затвердження структури Національного університету «Острозька академія» (протокол №3 від 28.09.2017р.).

Зараховано 3 бали з 3 можливих.

2. Штатний розпис юридичної клініки.

Аналіз штатного розпису юридичної клініки «Pro bono» Національного університету «Острозька академія» показує укомплектування на момент перевірки двох посад: керівника та заступника керівника. Дані посади укомплектовані на 0.5 ставки.

При цьому керівник юридичної клініки і призначена на посаду наказом ректора, а заступник залучений на підставі договору про надання освітніх послуг. За договором заступник проводить заняття у ЮК у кількості 280 годин на рік, що є еквівалентом 0.5 ставки викладача. При цьому фактично в юридичній клініці заступник займається організацією та веденням консультування, що підтверджується даними друкованих консультацій.

Для аналізу розподілу обов'язків між юрисконсультами клініки були надані: посадова інструкція керівника та договір про надання освітніх послуг із заступником керівника.

Зараховано 1 бал з 3 можливих.

Рекомендується виправити кадровий дисбаланс у юридичній клініці, шляхом укомплектування всіх посад. Також звертаємо увагу, що керівник та заступник суміщають роботу в ЮК з викладацькою діяльністю та надають правові послуги в якості ФОП, тому рекомендуємо залучити адміністратора/методиста із повною занятістю в юридичній клініці.

3. Залучення до роботи в юридичній клініці викладачів-кураторів та компетенція залучених осіб

3.1. Викладачі-куратори

Аналіз вирішених справ у архіві дозволив відмітити, що керівниками юридичних консультацій (де-факто викладачами-кураторами) були 2 особи, які

є працівниками клініки. У звітній період в юридичній клініці навчалось 32 студенти. Відповідно до Інструменту оцінювання стандартної якості діяльності юридичних клінік України юридичним клінікам рекомендується залучати штатних викладачів ЗВО з розрахунку не менш як два викладачі-куратори на кожних 15 студентів.

Також слід зазначити, що інформація про керівника консультацій відображається лише на бланках консультацій, у журналі обліку наданих консультацій вказані дані відсутні.

Бали не зараховуються

Рекомендується залучати більшу кількість викладачів-кураторів з числа викладачів ЗВО з розрахунку не менш як 7-8 студентів на особу.

Також пропонується відображати у журналі консультацій дані про керування справами.

3.2. Юристи-практики

Керівник юридичної клініки та заступник керівника є практикуючими юристами – підприємцями, які надають правові послуги. Керівник ЮК також є активною громадською право захисницею: координатором громадської приймальні Української Гельсінської спілки з прав людини в м. Рівному.

Зараховано 1 бал

3.3.1. Керівник юридичної клініки за останні 5 років активно брала участь у заходах з підвищення кваліфікації за напрямами діяльності юридичних клінік, а також щодо інших напрямів правозахисної діяльності. А саме:

- літній школі зі стратегічного судового захисту (02-04 липня 2014, м. Київ)
- Всеукраїнській школі юридичної клінічної освіти «Стандарти діяльності юридичних клінік» 1-4 квітня 2014, м. Львів
- методологічній школі «Викладання Європейської конвенції з прав людини та практики Європейського Суду з прав людини» (13-16 липня 2017, м. Київ)
- Школі з прав людини (Викладання Європейської конвенції з прав людини та практики Європейського Суду з прав людини) (12-15 грудня 2017, м. Полтава) тощо.

Заступник керівника юридичної клініки кваліфікацію не підвищувала.

Зараховано 1 бал з 3 можливих

Рекомендується приділяти більшої уваги використанню можливостей підвищення кваліфікації за напрямами роботи юридичних клінік не лише для керівника юридичної клініки, але і для іншого персоналу юридичної клініки.

3.3.2. Керівник юридичної клініки має наукову публікацію за тематикою діяльності юридичних клінік, правозахисної чи правопросвітньої діяльності, а саме: Правова кваліфікація збройного конфлікту на сході України з точки зору міжнародного гуманітарного права та права прав людини // Ципʼящук М.Б. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Малиновські читання», м. Острог, 13-14 листопада 2015 року. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2015. – 260 с. – С. 89-90.

Зараховано 1 бал з 3 можливих

Рекомендується приділяти більшої уваги підготовці наукових публікацій за тематикою діяльності юридичних клінік, правозахисної чи правопросвітньої діяльності. Адже це ознака компетентності.

Зокрема, лише за останній рік відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Правоосвітницька діяльність юридичних клінік на базі вищих навчальних закладів», яку проводив Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, Міжнародна науково-практична конференція «Становлення та розвиток правової держави: проблеми теорії та практики» з клінічною секцією, яку проводив Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова.

4. Матеріально-технічне забезпечення юридичної клініки

4.1. У приміщенні юридичної клініки Pro bono Національного університету «Острозька академія» існують функціональні блоки для одночасної роботи: 1) керівника, 2) заступника, 3) студентів-консультантів та інших осіб, залучених до юридичної клініки. Функціональні блоки дозволяють організувати одночасну роботу цих осіб.

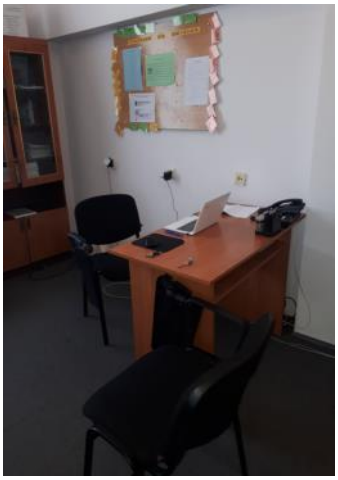
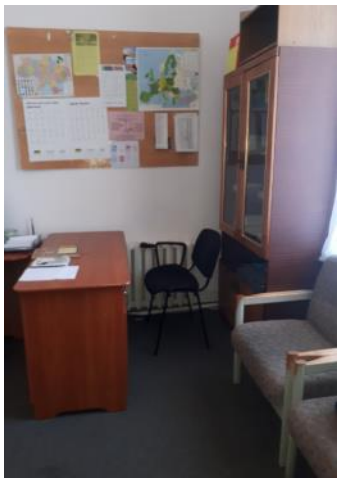
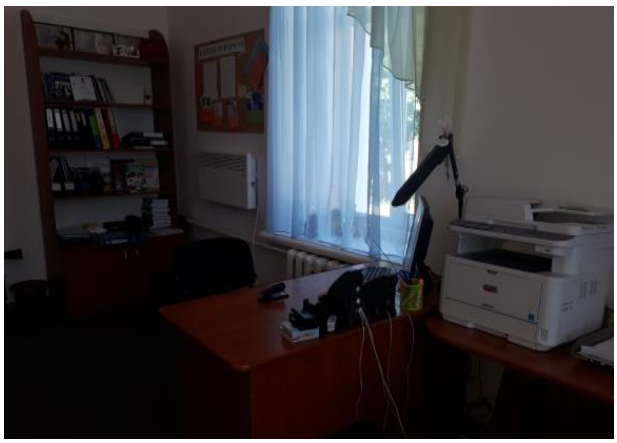

Фото робочого простору персоналу юридичної клініки

Зараховано 3 бали з 3 можливих.

4.2. Умови приміщення для навчального процесу

Юридична клініка має у постійному розпорядженні аудиторію обладнану мультимедійним обладнанням для навчання.

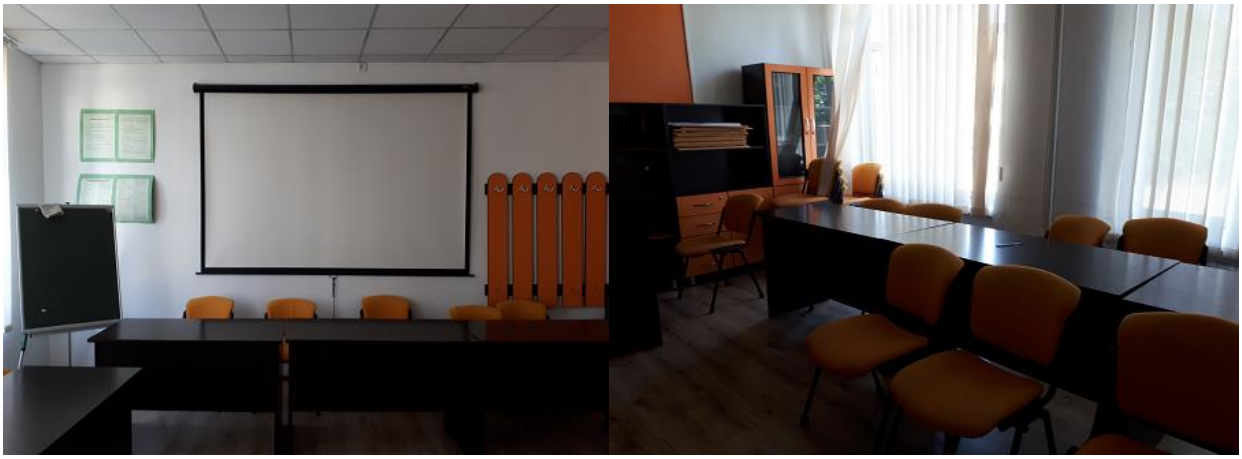

Фото аудиторії для навчальної роботи юридичної клініки

Зараховано 1 бал

4.3. Приміщення юридичної клініки з позиції забезпечення конфіденційності здійснення прийому клієнтів з метою надання безоплатної правової допомоги

До 2014 року юридичною клінікою для прийму громадян використовувалися два кабінети. Це дозволило забезпечити конфіденційність прийому. Наразі юридична клініка розміщена в одному кабінеті і не має умов для забезпечення конфіденційності здійснення прийому клієнтів.

Бали не зараховуються

Приміщення юридичної клініки не дозволяє будівництво перегородок або окремих кабінетів (міні-келій). Рекомендується виділити для роботи клініки ще одне приміщення або провести реорганізацію наявного робочого простору.

4.4.1. Забезпеченість комп'ютерною та іншою технікою, яка дозволяє працювати з мережею Інтернет або правовими базами даних

В користування юридичній клініці надано 1 комп'ютер з доступом до мережі Інтернет.

Зараховано 1 бал

Рекомендується надати клініці нову комп'ютерну техніку, оскільки одного комп'ютера недостатньо для одночасної роботи завідувача, заступника та студентів-консультантів.

4.4.2. Доступ до мережі Інтернет та правових баз

Персонал юридичної клініки використовує одну Інтернет-лінію, надану університетом. Також в приміщенні клініки доступний стабільний Wi-Fi.

Зараховано 1 бал

4.4.3. Наявність пристрою копіювання та роздрукування тексту.

Юридична клініка використовує наданий ЗВО мультифункціональний пристрій з функціями копіювання та друку.

Зараховано 2 бали з 2 можливих

4.5. Забезпечення потреб юридичної клініки у витратних матеріалах

Університет забезпечує потреби юридичної клініки у витратних матеріалах (картридж, папір, канцелярські товари). Це підтверджується видатковими накладними та розписками, які були надані керівником юридичної клініки.

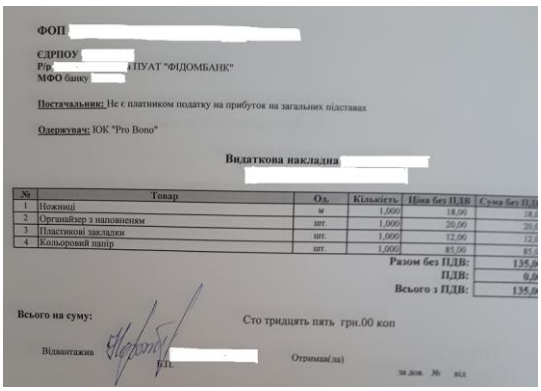

ФОП [redacted]

ЄДРПОУ [redacted]

Р/р [redacted] ПУАТ "ФІДОМБАНК"

МФО банку [redacted]

Постачальник: Не є платником податку на прибуток на загальних підставах

Одержувач: ЮК "Pro Bono"

Видаткова накладна [redacted]

№	Товар	Од.	Кількість	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
1	Ножиці	м	1,000	18,00	18,00
2	Органайзер з наповненням	шт.	1,000	20,00	20,00
3	Пластикові закладки	шт.	1,000	12,00	12,00
4	Кольоровий папір	шт.	1,000	85,00	85,00
				Разом без ПДВ:	135,00
				ПДВ:	0,00
				Всього з ПДВ:	135,00

Всього на суму: Сто тридцять пять грн.00 коп

Відвантажив [redacted] М.П. Отримав(ла)

за дов. № від

Фото видаткової накладної на придбання канцелярських товарів

Зараховано 1 бал

4.6. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Доступність для клієнтів з особливими потребами.

Юридична клініка знаходиться на першому поверсі. Вхід до приміщення не обладнаний пандусом, це не дозволяє до неї дістатися людям з особливими потребами.

Рекомендується розглянути можливість встановлення пандусу на вході у приміщення, або передбачити механізм консультування клієнтів з вадами руху у іншому, більш зручному приміщенні університету. Також при вході в юридичну клініку і на прохідній в університет доцільно розмістити оголошення з зазначенням телефону для виклику консультанта, який би міг допомогти клієнту з інвалідністю дістатися приміщення клініки, або іншого, де відбудеться консультування.

5. Інформаційне забезпечення юридичної клініки

5.1. Юридична клініка видима у ВНЗ (факультеті).

5.1.1. Інформація про юридичну клініку розміщена в холі головного корпусу НУОА, а також на інформаційних стендах НН Інституту права імені І. Малиновського.

Фото всередині головного корпусу ЗВО

Фото всередині приміщень НН Інституту права імені І. Малиновського

Зараховано 1 бал

5.1.2. Клієнти можуть дістатися до юридичної клініки за 1 вказівником напряму, який розміщений на будівлі, в приміщенні якої знаходиться юридична клініка.

Фото входу в юридичну клініку

Зараховано 1 бал з 2 можливих.

Рекомендується розробити та розмістити при вході на територію ЗВО постійні вказівники напряму.

5.2. Оприлюднення на зовнішніх ресурсах.

Інформація про послуги юридичної клініки розміщена у приміщенні Острозької міської ради.

Фото інформаційних стендів в приміщенні Острозької міської ради

Зараховано 1 бал

5.3. Автономні джерела інформування про свою діяльність та зв'язку з клінікою.

5.3.1. Юридична клініка має постійну корпоративну неперсоналізовану електронну пошту gmail: oa.probono@gmail.com

Зараховано 1 бал

5.3.2. Юридична клініка «Pro bono» Національного університету «Острозька академія» має сторінку на сайті ВНЗ (http://www.oa.edu.ua/ua/studentbody/stud_organizatio ns/probono) та активно веде сторінку юридичної клініки у соцмережі Facebook (https://www.facebook.com/legalclinic.probono.nuoa/)

Сторінка ЮК у Facebook є досить змістовною. Вона містить короткий опис клініки, контактну інформацію, новини, відео тренінгів та зустрічей персоналу клініки, а також відео правопросвітніх заходів. Інформація про роботу клініки на сторінці оновлюється регулярно (не рідше одного разу на місяць).

Зараховано 1 бал

5.3.3. Юридичній клініці виділений корпоративний неперсоналізований номер телефонного зв'язку з юридичною клінікою, тел. 03654-2-20-76.

Зараховано 1 бал

5.4. Наявність у власному приміщенні юридичної клініки пояснення у доступній формі (правил надання послуг, складу персоналу та графіків його залучення, контактів для звернень чи скарг) щодо своєї діяльності, адресоване відвідувачам.

В юридичній клініці «Pro bono» Національного університету «Острозька академія» оформлено два стенди, на яких розміщена інформація про діяльність, адресована відвідувачам та студентам-консультантам.

Фото інформаційних стендів в приміщенні юридичної клініки

Зараховано 1 бал

6. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Інтегрованість у місцеві спільноти, які впроваджують права людини

Юридична клініка «Pro bono» Національного університету «Острозька академія» співпрацює з Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Рівненській області, Острозьким бюро з надання безоплатної правової допомоги, Головним територіальним управлінням юстиції у Рівненській області.

Цікавим є досвід співпраці з ГО «Правовий простір», Українською Гельсінською спілкою з прав людини. Так, в рамках співпраці з «Правовим простором» студенти-консультанти ЮК проводили офлайн консультування, яке полягало у підготовці письмових відповідей на запитання, які клієнти надсилали на сайт ГО. Співпраця з приймальнею УГСПЛ полягала у спільному перенаправленні клієнтів.

Також слід відмітити залученість студентів до правозахисної діяльності в Україні. Під час тренінгів та зустрічей з персоналом керівник ЮК регулярно звертається до правозахисної тематики, регулярно розміщує інформацію про правозахисні заходи на сторінці або у спільному чаті - поступово, частина консультантів зацікавилася правозахисною діяльністю. За допомоги керівництва клініки студенти беруть участь у Всеукраїнських заходах (школах, тренінгах) Так, одна консультантка була відібрана до числа громадських моніторів Національного превентивного механізму, який дій в структурі

Омбудсмана, ще два консультанти беруть участь у проведенні Індексу прав людини в якості самостійних моніторів.

Це характеризує юридичну клініку як активного учасника системи, що впроваджує права людини.

II. ВКЛЮЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІЧНОЇ ОСВІТИ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

1. Навчальний курс юридичної клінічної освіти

1.1. Навчальний курс.

В національному університеті «Острозька академія» немає курсу «Основи юридичної клінічної практики» або спорідненої дисципліни із включенням модулів, рекомендованих Стандартами.

Бали не зараховуються

Рекомендується включити до навчальних планів підготовки студентів-юристів в якості дисципліни за вибором – «Основи юридичної клінічної практики» із включенням до неї модулів і тем, які відповідають Стандартам АЮКУ.

2. Викладання курсу юридичної клінічної освіти

2.1. Факт викладання курсу юридичної клінічної освіти

Курс не викладається.

Бали не зараховуються

2.2. Компетентність викладання курсу юридичної клінічної освіти

Курс не викладається

Бали не зараховуються

2.3. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Інтерактивність викладання курсу юридичної клінічної освіти.

Курс не викладається

2.4. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Додаткові заняття зі студентами юридичної клініки.

Юридична клініка «Pro bono» Національного університету «Острозька академія» практикує проведення додаткових занять зі своїми студентами, де обговорюються конкретні справи, надаються поради щодо їх вирішення студентами. До їх організації залучаються викладачі ЗВО та юристи-практики.Ці заняття обліковуються. Про факт їх проведення можна дізнатися з журналу відвідування заходів юридичної клініки.

Рекомендується запровадити планування додаткових занять в юридичній клініці.

3. Практика на базі юридичної клініки.

3.1. На базі юридичної клініки «Pro bono» Національного університету «Острозька академія» відбуваються усі види академічної практики. При цьому, в університеті склалася практика фактичного (без оформлення наказів про направлення на практику) розподілу студентів за базами практики, документальним підтвердженням якого є подання студентами звітів, характеристик та щоденників практики.

Для підтвердження факту організації на базі юридичної клініки академічної практики моніторинговою групою були досліджені матеріали проходження практики окремих студентів, а також опитані завідувач та викладач кафедри історії та теорії держави та права, завідувач кафедри муніципального права та адміністративно-правових дисциплін, викладач кафедри правосуддя та кримінально-правових дисциплін, які описали, яким чином їхні кафедри зараховують практику студентам-клініцистам.

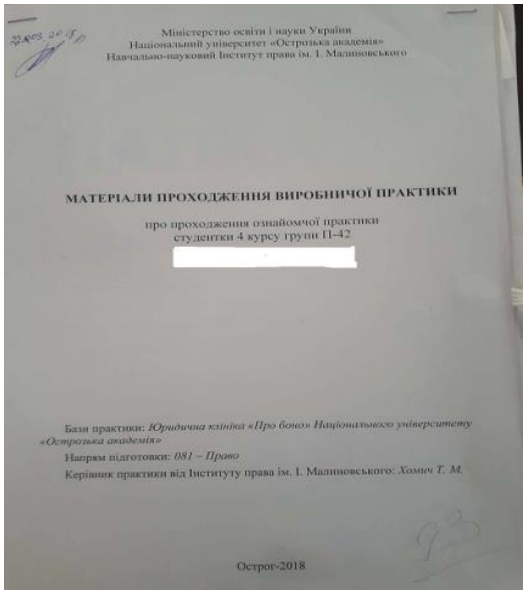

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Острозька академія»
Навчально-науковий Інститут права ім. І. Малиновського

МАТЕРІАЛИ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

про проходження ознайомчої практики
студентки 4 курсу групи П-42
[redacted]

Бази практики: *Юридична клініка «Про bono» Національного університету «Острозька академія»*
Напрям підготовки: *081 – Право*
Керівник практики від Інституту права ім. І. Малиновського: *Хомич Т. М.*

Острог-2018

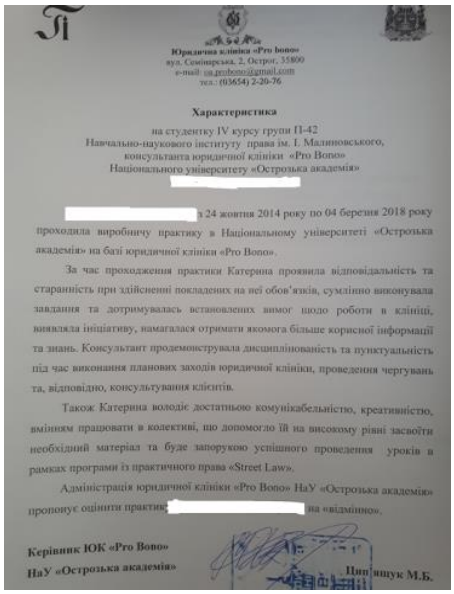

Юридична клініка «Pro bono»
вул. Семінарська, 2, Острог, 35800
e-mail: ua.probono@gmail.com
тел.: (03654) 2-20-76

Характеристика

на студентку IV курсу групи П-42
Навчально-наукового інституту права ім. І. Малиновського,
консультанта юридичної клініки «Pro Bono»
Національного університету «Острозька академія»
[redacted]

[redacted] з 24 жовтня 2014 року по 04 березня 2018 року проходила виробничу практику в Національному університеті «Острозька академія» на базі юридичної клініки «Pro Bono».

За час проходження практики Катерина проявила відповідальність та старанність при здійсненні покладених на неї обов'язків, сумлінно виконувала завдання та дотримувалась встановлених вимог щодо роботи в клініці, виявляла ініціативу, намагалася отримати якомога більше корисної інформації та знань. Консультант продемонструвала дисциплінованість та пунктуальність під час виконання планових заходів юридичної клініки, проведення чергувань та, відповідно, консультування клієнтів.

Також Катерина володіє достатньою комунікабельністю, креативністю, вмінням працювати в колективі, що допомогло їй на високому рівні засвоїти необхідний матеріал та буде запорукою успішного проведення уроків в рамках програми із практичного права «Street Law».

Адміністрація юридичної клініки «Pro Bono» НаУ «Острозька академія» пропонує оцінити практик[redacted] на «відмінно».

Керівник ЮК «Pro Bono»
НаУ «Острозька академія» Цип'ящук М.Б.

Фото матеріалів проходження академічної практики

Зараховано 1 бал

Рекомендується впорядкувати локальні акти щодо проходження практики на базі юридичної клініки, де чітко виписати механізм проходження практики в юридичній клініці, порядок розподілу студентів, контроль і оцінювання практики.

3.2. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Юридична клінічна практика.

Робота в юридичній клініці зараховується як клінічна практика. У студентів є можливість підтвердження виконання завдань практики документами, виконаними у юридичній клініці та бути звільненими від звичайної практики ЗВО.

Як зазначалося в пункті 3.1, в НУОА немає Положення про проходження практики. Проте при опитуванні завідувачів кафедр та викладачів було з'ясовано, що перед періодом проходження академічної практики студентам-консультантам надається можливість подати звіт про свою роботу в ЮК. Даний звіт узгоджується керівником практики з керівником клініки. І у разі позитивного оцінювання роботи студента з боку керівника ЮК, робота в юридичній клініці зараховується як практика.

4. Зарахування навчального навантаження за роботу в юридичній клініці та його облік

Робота в юридичній клініці «Pro bono» Національного університету «Острозька академія» не зараховується у навчальне навантаження (участь у наданні юридичних консультацій, у проведенні правопросвітніх занять, проведення додаткових (факультативних) занять в юридичній клініці).

Бали не зараховуються

Рекомендується визначити форми обліку та зарахування роботи у юридичній клініці як навчального навантаження для викладачів. Такий крок зробить юридичну клініку більш ефективною, вагомою на кафедрах факультету, а навчальний процес на кафедрах практично орієнтованим.

Для таких дій доцільно використовувати можливості самоврядування вишів. Можливо встановлювати ці форми навантаження як в повній формі, так із встановленням лімітів зарахування навантаження. Наголосимо, таке зарахування навантаження не становитиме неможливих завдань для факультету, проте забезпечить вмотивованість викладачів кафедр співпраці з юридичною клінікою і якість їх роботи.

Стандарти діяльності юридичних клінік України містять такі рекомендації щодо норм навчального навантаження науково-педагогічних та інших фахівців у галузі права:

- *за кожну виконану з їх допомогою юридичну консультацію — дві години консультацій (позааудиторні заняття);*
- *за кожне проведене з їх методичною допомогою та участю правопросвітнє заняття — одну годину консультацій (позааудиторні заняття),*
- *за кожне додаткове навчальне заняття із студентами юридичної клініки — одну годину практичного заняття (аудиторні заняття).*
- *за керування практикою — десять годин навчального навантаження за кожний тиждень практики (позааудиторні заняття).*

При цьому важливо одночасно встановлювати форми обліку такої діяльності. Рекомендується це завдання покладати на керівника юридичної клініки, який перед навчальним роком може подати план залучення викладачів-кураторів з кафедр університету (факультету), а після завершення частин навчального року – персоналізований звіт, заснований на документації юридичної клініки.

Відмітимо, що навантаження за керування практикою в юридичній клініці (крім післядипломної освіти) зараховується не працівникам юридичні клініки, а іншим викладачам факультету. Рекомендуємо при плануванні та обліку навчального навантаження за керування практикою в юридичній клініці розглядати представників юридичної клініки як одночасно представників навчального закладу та бази практики.

ІІІ. ЮРИДИЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ В ЮРИДИЧНІЙ КЛІНІЦІ

1. Систематичність юридичного консультування в юридичній клініці

Юридична клініка «Pro Bono» Національного університету «Острозька академія» практикує регулярне консультування, проміжки у консультуванні допускаються лише на час канікул.

Слід відмітити, що партнери юридичної клініки - громадська приймальня Української Гельсінської спілки з прав людини у м. Рівне, ІРЦ «Правовий простір» та Центр безкоштовної правової допомоги, надають клієнтів для консультування, про що зазначається в журналі реєстрації справ.

Цікавим є приклад співпраці юридичної клініки з ГО «Правовий простір». В її рамках студенти-консультанти надавали юридичні консультації, які надходили на сайт організації.

Зараховано 3 бали з 3 можливих

2. Документальне забезпечення діяльності юридичної клініки з юридичного консультування

2.1. Журнал обліку звернень клієнтів ведеться системно (регулярно, з запобіганням приписок). Слід також відмітити, що юридичною клінікою ведеться журнал звернень у електронному вигляді.

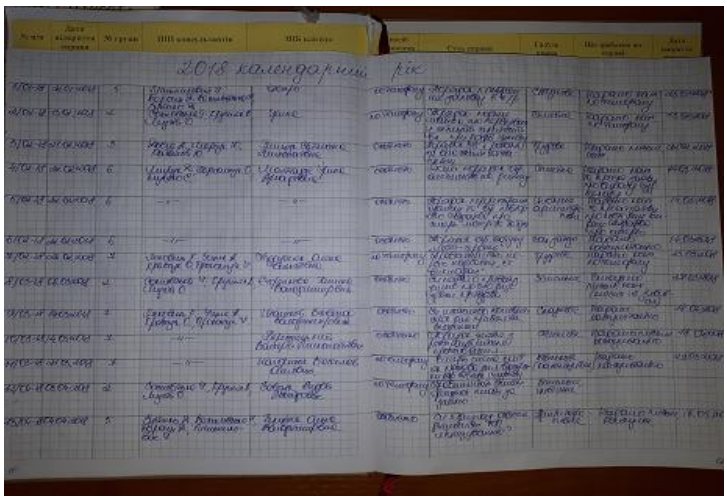

Фото журналу реєстрації справ

Зараховано 1 бал

2.2. Ведеться архів завершених справ,

Архів ведеться у вигляді прошитих файлів-справ. Вибіркова перевірка вирішених справ у журналі показує їх відповідність у архіві до нумерації у журналі звернень. Архів справ містить звернення заявника, анкету, документи справи та письмову відповідь), що демонструє детальне ведення справ та організованість роботи юридичної клініки.

Студентами також ведеться графік поточних справ, де відмічаються етапи проходження/виконання справи та їх завершення.

Зараховано 1 бал

2.3. Юридична клініка «Pro Bono» Національного університету «Острозька академія» системно практикує друковані юридичні консультації. Вибіркова перевірка трьох справ за журналом обліку звернень клієнтів чи архівом наданих консультацій за період останніх трьох місяців дозволила знайти всі три з них у друкованій формі

Зараховано 1 бал

2.4. Документація юридичної клініки «Pro Bono» Національного університету «Острозька академія» дозволяє побачити факт погодження консультацій з викладачем-куратором.

Друковані консультації візуються підписом викладача-куратора

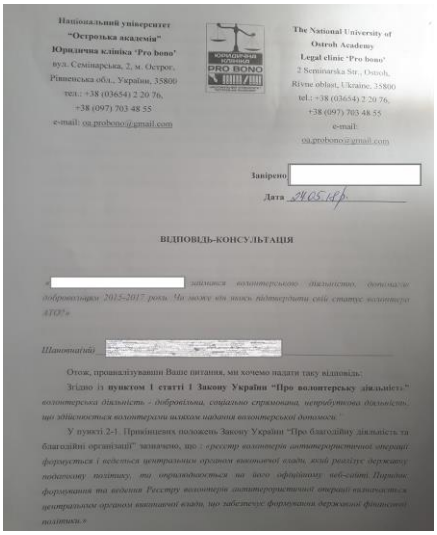

ВІДПОВІДЬ-КОНСУЛЬТАЦІЯ

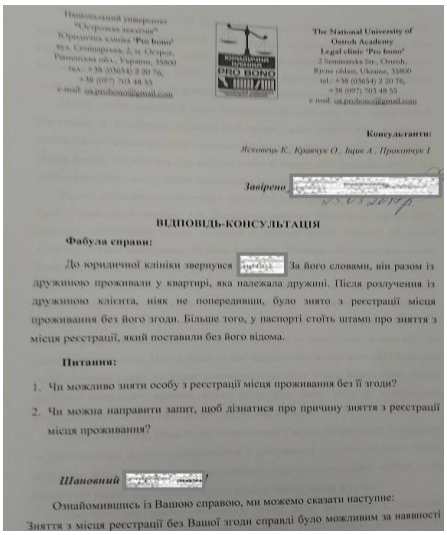

ВІДПОВІДЬ-КОНСУЛЬТАЦІЯ

Фабула справи:

Питання:

Фото друкованих консультацій

Зараховано 1 бал

2.5. Кількість консультацій у анкеті юридичної клініки відповідає кількості у журналі реєстрації справ.

Зараховано 1 бал

2.6. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Розрізнення у облікових документах різних форм правової допомоги.

У документах обліку консультацій юридичної клініки «Pro Bono» Національного університету «Острозька академія» розрізняються правова інформація та юридична консультація. Такі пункти з 2018 року впроваджені у журналі обліку наданих консультацій.

2.7. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Безпосередній захист прав клієнтів.

Юридична клініка «Pro Bono» Національного університету «Острозька академія» не практикує форми безпосереднього захисту інтересів клієнтів.

3. Якість юридичного консультування у юридичній клініці

3.1. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Перевірка наданих консультацій.

Вибіркова перевірка трьох консультацій за період останніх трьох місяців показала: що консультації підготовлені на високому рівні, є повними та обґрунтованими, відображають відповідальний підхід клініки до надання правової допомоги. Свідчення цього є наявність у кожній справі письмової консультації, у якій зазначається фабула справи, посиланням на чинне законодавство та шляхи вирішення справи.

3.2. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Дотримання рекомендованих процедур інтерв'ювання та консультування.

Члени моніторингової групи змоделювали процес прийому клієнта і мали можливість спостерігати за порядком інтерв’ювання та консультування студентами юридичної клініки. Варто відмітити, що даний процес відповідає загальновизнаним критеріям Асоціації.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ ЩОДО КОНСУЛЬТУВАННЯ. Аналіз організації процесу юридичного консультування в юридичній клініці «Pro Bono» Національного університету «Острозька академія» дозволив констатувати його відповідність Стандартам АЮКУ. Проте слід зазначити, що навантаження на студентів при цьому є недостатнім (лише 24 консультації за рік на 32 студенти). Тому рекомендується покращити ефективність інформування місцевої громади про діяльність юридичної клініки та збільшити кількість клієнтів.

IV. ПРАВОПРОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ В ЮРИДИЧНІЙ КЛІНІЦІ

1. Систематичність правопросвітньої роботи юридичної клініки

Правопросвітня робота юридичної клініки «Pro Bono» Національного університету «Острозька академія» здійснюється регулярно. Заходи проводяться щомісяця в навчальний період, за винятком канікул, карантинів та періодів дистанційного навчання, але аналіз журналу обліку даних заходів показав, що вони проводяться переважно у формі проведення уроків зі школярами, тобто не є різноманітними.

Зараховано 2 бали з 3 можливих

2. Документальне забезпечення правопросвітньої роботи юридичної клініки.

2.1. Документація юридичної клініки про заходи безпосередньої роботи з аудиторією.

Юридична клініка «Pro Bono»веде облік заходів безпосередньої правової просвіти за допомогою журналу проведення уроків по «Street law»та довідок, які надаються школами в підтвердження проведення заходу. Їх аналіз дозволив підтвердити проведення 2/3 заходів, зазначених в анкеті.

Зараховано 1 бал

2.2. Документація юридичної клініки про заходи дистанційної роботи з аудиторією.

Юридична клініка не практикує проведення заходів дистанційної правової просвіти.

Бали не зараховано

Рекомендується юридичній клініці розробити та впроваджувати заходи дистанційної правової просвіти, а саме виступи в місцевих ЗМІ, підготовка відео, публікація статей тощо.

3. Якість організації заходів правової просвіти юридичної клініки

3.1 Правопросвітні заходи мають оформлені методичні матеріали. Методичні матеріали до проведення уроків апробовуються на загальних зборах персоналу клініки та на спеціальних тренінгах, що підтверджується журналом відвідування заходів клініки.

Зараховано 1 бал

3.2 Компетентність членів юридичної клініки, які проводять правопросвітні заняття, забезпечується шляхом проведення тренінгів, що підтверджується журналом відвідування заходів клініки.

Зараховано 1 бал

3.3 Під час проведення моніторингу група студентів-консультантів юридичної клініки готувала заняття – урок «Street Law» на тему: «Права дитини». Спостереження за процесом підготовки дозволило зробити висновок, що в юридичній клініці налагоджена попередня апробація заняття.

Зараховано 1 бал

Фото правопросвітнього заняття

4. БОНУСНИЙ ПОКАЗНИК. Якість занять правової просвіти юридичної клініки

Члени моніторингової групи спостерігали за проведенням заняття на тему«Права дитини»в ЗОШ №3 м. Острога. Це дозволило зробити висновки, що заняття проводяться на належному рівні за системою «Street Law» з використанням інтерактивних методів та сучасних технологій.

ЗАГАЛЬНИЙ РЕЗУЛЬТАТ
моніторингу якості діяльності юридичної клініки
«Pro Bono» Національного університету «Острозька академія»

Рік моніторингу: 2018

Оглядовий висновок про стан функціонування юридичної клініки «Pro Bono» Національного університету «Острозька академія»

Юридична клініка «Pro Bono» Національного університету «Острозька академія» характеризується деякими унікальними особливостями своєї діяльності:

1) з 2017 року юридична клініка є основним підрозділом ЗВО, відповідно до п.2 ч.7 ст. 33 Закону України «Про вищу освіту»;

2) юридична клініка інтегрована у місцеві спільноти правозахисту і правопросвіти. Вона взаємодіє з Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Рівненській області, Острозьким бюро з надання безоплатної правової допомоги, Головним територіальним управлінням юстиції у Рівненській області, ГО «Правовий простір», Українською Гельсінською спілкою з прав людини;

3) активно ведеться співпраця з громадською приймальнею Української Гельсінської спілки з прав людини у м. Рівне, яка полягає у взаємному перенаправленні клієнтів для консультування;

4) цікавим є приклад співпраці юридичної клініки з ГО «Правовий простір». В її рамках студенти-консультанти надавали відповіді на запитання, які надходили на сайт організації;

5) позитивним є досвід юридичної клініки «Pro Bono» з проведення правопросвітніх занять. Аналіз методичних матеріалів та спостереження за уроком дозволили констатувати, що всі вони проводяться за системою Street Law» з використанням інтерактивних методів та сучасних технологій, а також долучення студентів до проведення правопросвітніх компонентів під час демонстрації фільмів на правозахисну тематику, в тому числі й під час проведення кінопоказів в рамках діяльності Рівненського кіноклубу медіа-просвіти населення Docudays UA «Права людини крізь об'єктив»;

6) в юридичній клініці систематично проводяться тренінги та навчальні заняття, які дозволяють покращити навички інтерв'ювання та консультування студентів. Як наслідок Консультанти юридичної клініки «Pro bono» були неодноразовими переможцями національного раунду Олімпіади юридичних клінік України з консультування клієнтів та представляли України на міжнародному рівні (Кардіф,Уельс, 2006 р.; Бангалор, Індія, 2008 р.; Лас

Вегас, Невада, США, 2009 р.; Маастрихт, Голландія, 2011 р., Маастрихт, Голландія, 2018 р);

7) Також доволі унікальним є досвід юридичної клініки «Pro bono» щодо співпраці із ГО Європейська асоціація студентів права – України (ELSA-Україна). В рамках програми міжнародних обмінів ELSA-Україна – STEP (Students Trainee Exchange Programme) юридична клініка прийняла більше десяти іноземних стажерів з Німеччини, Білорусії, Угорщини, Сполучених Штатів Америки та Чехії. Окрім того, на початку червня 2017 року відбулася перша частина міжнародного обмінного візиту між юридичними клініками Білорусії (м. Вітебськ) та юридичною клінікою «Pro bono».

8) В березні 2018 року керівник і консультанти юридичної клініки відвідали юридичну клініку Католицького університету ім. І. Павла II (м. Люблін). Під час візиту в університеті проводилися Міжнародні змагання з консультування клієнтів, на яких керівник ЮК «Pro bono» Марія Цип'ящук виступила в якості судді.

Водночас, моніторинговою групою були відмічені позиції у напрямах організації, навчального процесу, правопросвітньої діяльності, які можуть бути покращені.